

HALİL CİBRAN
KALBİN SİRLERİ

DESTEK YAYINLARI: 916

EDEBİYAT: 270

HALİL CİBRAN / KALBİN SIRLARI

Orijinal ismi: Secrets of the Hearth

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Çevirmen: Aslı Perker

Editör: Aslı Bahşi

Kapak Tasarım: İlknur Muştu

Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Mart 2018

Yayıncı Sertifika No. 13226

3. Baskı Ocak 2020

ISBN: 978-605-311-390-4

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkan.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekmedyagrubu.com

Sena Ofset

Sertifika No. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi

B Blok 6, Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul

Tel. (0) 212 613 38 46

HALİL CİBRAN
KALBİN SIRLARI

Çevirmen: Aslı Perker

İÇİNDEKİLER

FIRTINA.....	9
KÖLELİK.....	30
ŞEYTAN	35
DENİZKIZLARI	51
BİZ VE SİZ.....	54
ŞAİR.....	63
ASIRLARIN KÜLÜ VE SONSUZ ATEŞ	67
GECE VE GÜNDÜZ ARASINDA	82
KALBİN SIRLARI.....	93
MEMLEKETLİM	98
MECZUP JOHN	107
BÜYÜLEYİCİ HURİ	126

ELBİSENİN ARDINDAKİ	132
BENİM İNSANLARIM ÖLÜ	136
MENEKŞENİN İHTİRASI	146
ÇARMIHA GERİLEN.....	151
ZİYAFET GECESİ.....	156
MEZARCI	161
BALLI ZEHİR	165
SÜTUNLAR ŞEHRİ İREM.....	171
PİYES.....	174
DOĞDUĞUM GÜN	196
KEDERLİ DÜŞÜNCELER.....	209
MERASİM ALAYI	213

FIRTINA

1. BÖLÜM

Yusuf el Fahri kendini toplumdan tecrit edip Kuzey Lübnan'da Kadişa Vadisi civarında bir yere çekildiğinde otuz yaşındaydı. Civar köylerdekilere Yusuf ile ilgili çeşitli rivayetler duymuşlardı. Kimisi onun zengin ve asil bir aileden geldiğini, âşık olduğu kadının onu aldattığını ve bu yüzden inzivaya çekildiğini, kimisi de şehrin debdebesinden kaçan, inzivaya düşüncelerini toparlayıp ilham perilerini duymak için gelen bir şair olduğunu duymuştu. Pek çoğu onun ruhani dünya ile bağlantısı olan esrarengiz biri olduğuna inanıyor, bir kısım insan da onun delinin teki olduğunu söylüyordu.

Ben... Bense, bu adamla ilgili hiçbir sonuca varamıyordum, çünkü biliyordum ki kalbinde hakkında söylenenlere güvenemeyeceğim bir sır var. Uzun zamandır bu tuhaf adamla tanışmayı umut ediyordum. Onun gerçekten ne yaşadığını, hikâyesinin ve hayattaki amacının ne

olduğunu öğrenebilmek adına onunla arkadaşlık kurabilmek için pek çok dolambaçlı yol denemiş ama bütün çabalarım boşa gitmişti. Onunla ilk kez tanıştığımda Rabb'in Sedirleri denen ormanda yürüyüş yapıyordu. Onu seçebildiğim en güzel sözlerle selamladım ama o benim selamımı hafifçe başını sallayarak karşıladı ve yürümeye devam etti.

Başka bir sefer de onu bir manastırın yanındaki küçük bir üzüm bağının ortasında dikilirken gördüm. Ve yine ona yaklaşıp selam verdim. “Köylüler bu manastırın 14. yüzyılda Süryani bir grup tarafından inşa edildiğini söylüyorlar, siz tarihi hakkında bir şey biliyor musunuz?” dedim. Mesafeli bir şekilde, “Bu manastırı kim inşa etti bilmiyorum, bilmek de istemiyorum” dedi. Sırtını bana dönüp ekledi:

“Neden hem benden daha yaşlı olan hem de buranın hikâyesini benden çok daha iyi bilen büyükbaban ile büyükkannene sormuyorsun?”

Gerçek bir başarısızlıktı, yanından ayrıldım.

Böyle iki yıl daha geçti. Bu garip adamın tuhaf hayatı zihnimde takılı kalmıştı, rüyalarım giriyordu.

2. BÖLÜM

Sonbaharda bir gün, Yusuf el Fahri'nin inziva yerine yakın tepeleri dolaşırken birdenbire çok kuvvetli bir rüzgâr ve sağanak yağmura yakalandım. Fırtına beni okyanus ortasında dümeni kırılmış, direği parçalanmış bir gemi gibi bir o tarafa bir bu tarafa savuruyordu. Yürümekte zorlanarak Yusuf'un bulunduğu yere yöneldim. Kendi kendime "Bu uzun zamandır beklediğim fırsat, fırtına oraya girmek için bahanem olacak, hem de ıslak kıyafetlerim yüzünden uzunca bir süre kalabileceğim" diyordum.

İnziva yerine ulaştığımda korkunç bir haldeydim. Kapıyı görmeyi umut ettiğim adam açtı. Bir elinde başından yaralanmış ve kanatları kırılmış ölmekte olan bir kuş tutuyordu. Onu "Böyle zamansız sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, bu korkunç fırtına beni evden uzakta yakaladı" diyerek selamladım. Kaşlarını çatıp "Burada saklanabile-

ceğiniz pek çok mağara var” dedi. Bununla beraber kapıyı da kapatmadı. Kalbim bu büyük hayalimin gerçekleşmesine çok yaklaştığım için hızla çarpıyordu. Kuşun başını kibarca, çok büyük bir dikkatle ve ilgiyle okşamaya başladı. Bu benim için çok önemli bir meziyetti. Bu adamın taşıdığı birbiriyle alakasız iki mizaç özelliği beni şaşırtmıştı; aynı anda gösterilen şefkat ve gaddarlık. İkimiz de bu gergin sessizliğin farkındaydık. O benim varlığımdan hoşlanmıyordu, bense orada kalmayı arzuluyordum.

Adeta düşüncelerimi okumuştı; bana baktı ve şöyle dedi:

“Bu mert bir fırtına ve ekşimiş bir eti yemek gibi bir niyeti yok. Neden ondan kaçıyorsun?”

Ben de az da olsa esprili bir şekilde şöyle cevap verdim:

“Fırtına tuzlu ve ekşi şeylerin peşinde olmayabilir ama önüne gelen her şeyi dondurmaya ve kırmaya niyetli, beni de tekrar ele geçirirse yok etmekten hoşlanacaktır.”

Sertçe cevap verdi:

“Fırtına seni yutsaydı seni onurlandırmış olurdu ki sen buna layık değilsin.”

Söylediğini onayladım:

“Evet efendim, hak etmediğim şekilde onurlandırılmamak için fırtınadan kaçtım.”

Gülümsemesini bastırmaya çalışarak başını arkasına çevirdi, ateşin yanındaki tahta bir sırayı göstererek oturmamı ve elbiselerimi kurutmamı söyledi. Sevincimi güçlkle kontrol altına aldım.

Teşekkür ederek onun oturduğu taştan oyulmuş sıranın karşısına oturdum. Parmaklarını kilden yapılmış bir kavanozun içine daldırdı ve içinden aldığı bir tür yağlı kuşun başına ve kanatlarına sürmeye başladı. Gözlerini hiç kaldırmadan “Kuvvetli rüzgârlar bu kuşun yaşam ile ölüm arasındaki taşlara düşmesine neden oldu” dedi. Bana ciddiyle baktı ve “İnsanoğlunun da şu kuş kadar içgüdüye sahip olması ve rüzgârın insanların kanatlarını kırması dileğimdir. Çünkü insan korkaklığa meyillidir; fırtınanın uyanışını hissettikçe emekleyerek dünyanın gedikleri ve mağaraları arasına girer ve orada saklanır” dedi.

Benim amacım kendi kendine yaşattığı bu tecridin altında yatan sebebi öğrenmekti, dolayısıyla kışkırtmaya yeltendim:

“Evet, kuşlar insanların göstermediği onur ve cesarete sahiptirler... İnsanlar kendi kendilerine koydukları kural ve geleneklerin gölgesinde yaşarken kuşlar dünyanın güneş etrafında dönmesine sebep olan o özgür ebedi nizama göre yaşarlar.”

Gözleri ve yüzü bende onu anlayabilen bir mürit bulmuşçasına aydınlandı ve heyecanla konuştu:

“Fevkalade! Eğer kendi söylediğiniz bu sözlere gerçekten inanabilirseniz, medeniyeti, onun çürümüş kânun ve geleneklerini bırakıp tıpkı kuşlar gibi cennet ve dünyanın muhteşem kuralları dışında başka her şeyden arınmış bir yerde yaşabilirsiniz. İnanmak güzel şey ama

o inançları uygulamaya başlamak tam bir güç sınanmasıdır. Dev dalgaların gürültüsüyle konuşan çoğu insanın hayatı sığ, durgun ve çürümekte olan bataklıklar gibidir. O başını yüce dağlar gibi taşıyan pek çok insanın ruhu mağaranın karanlığına gömülmüş, derin bir uykudadır.”

Oturduğu yerden titreyerek kalktı ve kuşu pencere kenarındaki katlanmış bir bezin üzerine koydu. Birkaç kuru dalı ateşin üzerine yerleştirdi ve “Sandaletlerini çıkar, ayaklarını ısıt, ıslak kalmak çok tehlikelidir. Elbise-lerini de iyice kurut ve rahatla” dedi.

Yusuf’un devam eden misafirperverliği benim de umutlarımı tazeliyordu. Ateşe iyice yaklaştım, ıslak kıyafetimden buharlar çıkıyordu. O kapıda gri gökyüzüne bakarken benim zihnim onun geçmişine açılan kapıyı arıyordu. Masumca sordum:

“Buraya geleli uzun bir zaman mı oldu?”

Bana hiç bakmadan sessizce cevap verdi:

“Ben buraya dünya daha şeklini almadan, boşken geldim; karanlık derinliklerin, Tanrı’nın Ruhu da suların yüzünde geziyordu.”

Bu sözler beni ürkütmüştü! Şaşkınlığa uğrayan, dağılmış aklımı toplamaya çalışarak kendi kendime, “Ne hari-kulade bir adam! Ve onun gerçeğine giden yol ne çetrefilli! Ama sessizliği kırılıncaya ve yabaniliği anlayışa evrilene kadar ona yavaşça, dikkatlice ve sabırla yaklaşmalıyım” dedim.

3. BÖLÜM

Gece siyah pelerinini vadilerin üzerine seriyor, fırtına çığlıklar atıyor ve yağmur kuvvetleniyordu. O bütün din kitaplarında yer alan tufanın yeniden geldiğini hayal ediyordum; hayatı yıkmak ve insanoğlunun pislliğini Tanrı'nın dünyasından silip atmak için.

Öyle görünüyordu ki maddelerin isyanı Yusuf'un kalbinde, genelde yaradılışa bir tepki olarak ortaya çıkıp yalnızlığı zevke çeviren bir dinginlik yaratıyordu. İki mum yaktı, önüne bir şişe şarap, ekmek, peynir, zeytin, bal ve kuru meyvelerden oluşan bir tepsi koydu. Sonra yakınımına oturdu ve ikramının azlığı –ama asla basitliği değil– için özür dileyerek kendisine katılmamı rica etti.

Sessizlik içinde, sadece rüzgârın ve ağlayan yağmurun seslerini dinleyerek yemeğimizi paylaştık. Bir yandan da onun bu sıra dışı varlığının temelindeki olası sebebi anlayabilmek için yüzünü inceliyor ve sırlarını keşfetmeye

çalışıyordum. Yemeğini bitirince ateşin üzerinde durmakta olan bakır çaydanlığı aldı, iki kaba saf, hoş kokulu bir kahve koydu; küçük bir kutuyu açtı ve bana “Kardeşim” diyerek içindeki sigaralardan uzattı. Gördüklerime inanamayarak bir tane aldım. Gülümseyerek bana baktı, sigarasından derin bir nefes, kahvesinden de bir yudum aldıktan sonra, “Şüphesiz şimdi bu şarap, kahve, sigara, yemek ve sahip olduğum bu şatafat nereden geliyor diye düşünüyorsun. Merak etmekte haklısın, çünkü sen de pek çok insan gibi insanlardan uzak olmanın bütün hayattan ve onun zevklerinden el ayak çekmek demek olduğunu düşünüyorsun” dedi. Onu tasdik ettim:

“Evet, tek başına Allah’a ibadet etmek için inzivaya çekilenlerin bütün dünya zevklerini ve hayatı da geride bıraktıkları, bitki ve su kadar basit mahsullerle varlığını sürdürdüğü düşünülür.”

Kısa bir sessizlikten sonra, ağır düşünceler içerisinde dalgın konuştu:

“Allah’a onun yarattığı insanların arasında yaşarken de ibadet edebilirdim, zira ibadet yalnızlığı gerektirmez. İnsanları Allah’ı görmek için terk etmedim, çünkü o zaten her zaman, annemin babamın evinde de benimleydi. İnsanları onların tabiatı benimkine uymadığı için, onların hayalleriyle benimkiler bir olmadığı için terk ettim... İnsanları terk ettim çünkü benim ruhumun dümeni beni başka bir tarafa yönlendiriyor

ve başkalarının tam tersi istikamete giden ruhlarının dümenleri arasında hunharca eziliyordu. Medeniyeti bıraktım çünkü onun eski ve çürümüş bir ağaç olduğunu gördüm, kuvvetli ama korkunç, kökleri yerkürenin karanlığında düğümlenmiş, dalları bulutların ötesine taşmış ama tomurcukları hırs, kötülük ve suç, meyveleri ise elem, sefalet ve korku saçıyor. Mücahitler onun içine iyiliği zerk etmek görevini üstlenmişler ama başaramamışlar. Onlar hayal kırıklığı içinde, işkence çekecek ve kalpleri darmadağın öldüler.”

Yusuf adeta sözlerinin kalbimdeki yankısının yerini bulmasını beklemek için durdu, ateşin yanındaki duvara yaslandı. En iyisi dinlemek olacaktı. Devam etti:

“Hayır, dua etmek ve inzivaya çekilmiş bir müminin hayatını yaşamak için yalnızlığı seçmedim... Zira kalbin şarkısı olan dua binlerce sesin çılgınları ve bağırıltıları arasından bile Allah’ın kulaklarına erişebilir. Münzevi hayatı yaşamak bedene, ruha eziyet etmek ve temayülü öldürmek demek; benim anlayışıma uymayan bir var olma şekli, çünkü Allah bedeni ruhun mabedi olması için yaratmıştır, bizim görevimiz de bize gösterilen bu güvene layık olmak.

Hayır kardeşim, dini sebeplerden ötürü yalnızlığı seçmedim, sadece ve sadece insanlardan ve onların kurallarından, öğretilerinden, geleneklerinden, fikirlerinden, gürültülerinden ve feryatlarından kaçtım.

Yalnızlığı kendilerini maddi manevi kendi değerlerinden daha düşük bir fiyata alıp satan adamların yüzlerini görmemek için seçtim.

Yalnızlığı dudaklarında gülücüklerle, gururla ama aslında kalplerinde sadece tek bir emelle dolaşan kadınlardan kaçmak için seçtim.

Yalnızlığı kendinden emin, bilginin ancak hayalini gören ve amacına ulaştığını zanneden insanlardan uzakta durabilmek için seçtim.

Cemiyetten sahte bir gerçekliği görüp dünyaya geçiş özünü anladığını ilan edenlerden kaçabilmek için uzaklaştım.

Dünyayı terk edip yalnızlığı seçtim, çünkü mütevazılığın bir zayıflık, merhametin korkaklık ve küstahlığın da kuvvet olduğuna inananlara nezaket göstermekten yoruldum.

Yalnızlığı seçtim çünkü güneşin, ayın ve yıldızların onlardan habersiz doğmadığına ve sadece onların bahçesinde battığına inanan insanlar ile bir arada olmaktan ruhum yorulmuştu.

İnsanların gözlerine altın bir toz atarken onların inançlarını yerle bir eden ve kulaklarını manasız laflarla dolduran mevki peşinde koşanlardan kaçtım.

Kendi verdikleri vaazlara uymayan, başkalarına kendi yapmayacakları şeyleri öğütleyen din adamlarından kaçtım.